

AB-Brüksel

Brüksel'de Bir Hafta

TÜSİAD

2022 / 44

TÜSİAD

18 Aralık 2023

BU SAYIDA:

AB - TÜRKİYE
AB - İSVİÇRE
AB – UKRAYNA
AB LİDERLER ZİRVESİ
İKLİM - COP28
GÜVENLİK VE SAVUNMA
BİNALARDA ENERJİ VERİMLİLİĞİ

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL tusiad@tusiad.org
ANKARA ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS bxloffice@tusiad.org
BERLIN berlinoffice@tusiad.org
LONDON londonoffice@tusiad.org
PARIS parisoffice@tusiad.org
WASHINGTON DC usoffice@tusiad.org

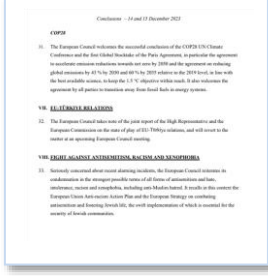
www.tusiad.org

13, AVENUE DES GAULOIS B-1040 BRUXELLES T: +32 2 736 4047

HAZIRLAYANLAR : Dilek İştar Ateř – Dilek Aydın

AB - Türkiye

- 14 Aralık'ta düzenlenen AB Liderler Zirvesi kararlarının AB-Türkiye ilişkileri bölümünde, AB Güvenlik ve Dış Politika Yüksek Temsilcisi ve AB Komisyonu'nun, AB-Türkiye ilişkilerinin durumu ve olası ilerleme alanlarına ilişkin ortak raporunun dikkate alındığı ve bu konuya daha sonraki AB Liderler Zirvelerinde dönüleceği

ifadesine yer verildi.

AB Konseyi karar metninde ayrıca, 12 Aralık tarihli AB Genel İşler Konseyi'nde genişleme politikası alanında alınan kararların kabul edildiği belirtiliyor. AB'nin genişlemesi devam ettikçe entegrasyonun başarısı için AB kurucu değerlerine dayalı sürdürülebilir finansman ve AB kurumlarının etkin çalışmasının gerekeceği; bunları sağlayacak iç reformlara ilişkin kararın ve ileride yürütülecek çalışmaların yol haritasının 2024 yaz döneminde gerçekleştirilecek AB Liderler Zirvesi'nde ele alınacağı açıklanıyor. [İnternet bağlantısı için](#)

- **Dijital Türkiye Platformu** "Türkiye ve Avrupa Birliği Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliğinin Artırılması"

konulu raporu 12 Aralık 2023'te Brüksel'de yapılan etkinlikte tanıttı. Etkinliğin açılış konuşmaları

Dijital Türkiye Platformu Başkanı Faruk Eczacıbaşı, AB nezdinde Türkiye Daimi Temsilcisi, Büyükelçi Faruk Kaymakçı, KPMG Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı ve CEO'su Murat Alsan ve DIGITALEUROPE Genel Direktörü Cecilia Bonafeld Dahl tarafından gerçekleştirildi. Raporda Türkiye ve AB arasında teknoloji ve inovasyon alanında daha

etkin işbirliği yürütülmesi için önerilere yer veriliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

- Türkiye Belediyeler Birliği (TBB) AB Brüksel İrtibat Ofisi'nin açılışı TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı, Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Konseyi Genel Sekreteri Fabrizio Rossi ve AB nezdinde Türkiye Daimi Temsilcisi, Büyükelçi Faruk Kaymakçı tarafından 11 Aralık'ta gerçekleştirildi. AB kurumları ve diğer kuruluşlar nezdinde temasların artırılması ve AB gündeminin yakından takibi amacıyla açılan TBB AB Brüksel İrtibat Ofisi, Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Konseyi (CEMR) bünyesinde yer alıyor. [İnternet bağlantısı için](#)

AB - İsviçre

- AB ve İsviçre arasındaki ikili ilişkileri düzenleyen çerçevenin güncellenmesi amacıyla yürütülen müzakerelerin başlatılması için temel konularda uzlaşa sağlandı. Üzerinde mutabakata varılan kapsam dikkate alınarak AB Komisyonu tarafından hazırlanacak **müzakere çerçevesinin** önümüzdeki günlerde AB Konseyi'ne sunulması bekleniyor. İsviçre tarafındaki süreç kapsamında ise müzakere yetkisine ilişkin taslağın hazırlanması amacıyla Federal Konsey ve İsviçre Parlamentosu arasında istişarelere başlanması kararının 15 Aralık'ta alındığı belirtiliyor.

Ulaşılan ön mutabakat İsviçre'nin Horizon Europe –Ufuk Avrupa dahil olmak üzere Avrupa Programlarına katılımını sağlayacak düzenlemelerin anlaşma kapsamında yer almasının amaçlandığını gösteriyor. İsviçre'de yaşayan AB vatandaşlarının haklarının korunması ve AB ve İsviçre şirketleri arasında adil rekabetin güvence altına alınmasını hedefleyen yeni düzenlemeler ayrıca şu konuları kapsayacak:

- İsviçre'nin AB **İç Pazarı**'na katılımını sağlayacak kurumsal unsurların mevcut ve gelecekte

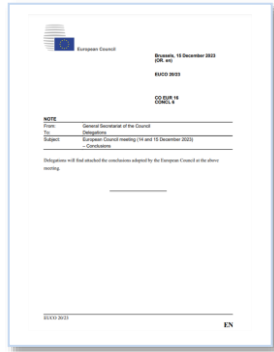
gerçekleştirilecek ikili anlaşmalara dahil edilmesi;

- İşgücünün serbest dolaşımı ve merkezden uzak noktalara görevli olarak gönderilen çalışanları ilgilendiren düzenlemelerin İsviçre ve tüm AB ülkelerinin vatandaşlarını kapsamasının sağlanması;
- İsviçre'nin AB'nin sosyal ve ekonomik kapsayıcılık politikası çerçevesindeki düzenlemelere düzenli katkı sağlayabilmesi için gerekli koşulların düzenlenmesi;
- Elektrik, gıda güvenliği ve sağlık alanlarında AB ve İsviçre arasında anlaşmaya ulaşılmaması için müzakerelerin yeniden başlatılmasını sağlayacak temelin oluşturulması. [İnternet bağlantısı için](#)

AB – Ukrayna

- 14 Aralık'ta düzenlenen AB Liderler Zirvesi'nde Ukrayna'nın AB'ye üyelik müzakerelerinin önü açıldı ve üyelik müzakereleri çerçeve belgesinin AB Komisyonu'nun 8 Kasım tarihli kararında belirtilen kıstasların yerine getirilmesi sonrasında kabul edilmesine karar verildi. Ukrayna ile ilgili alınan diğer kararlardan bazıları:

- AB ve üye ülkelerin Ukrayna'nın askeri ve savunma ihtiyaçlarını çözümü konusunda kararlılığının devam ettiği ifade edilen sonuç belgesinde, yardımların Avrupa Barış Aracı ve AB Askeri Yardım Misiyonu'nun yanı sıra üye ülkeler tarafından doğrudan sağlanacağı açıklanıyor.
- AB'nin Ukrayna'ya yönelik askeri destek ve güvenlik taahhütlerinin "tüm" AB ülkelerinin güvenlik ve savunma çıkarlarını dikkate aldığı ve AB ülkelerinin "bazılarının"

güvenlik ve savunma politikaları ile tamamen uyumlu olduğu belirtiliyor.

- İçinde bulunduğumuz kış ayları boyunca Ukrayna enerji sektörünün dayanıklılığının sağlanması için AB'nin verdiği desteği sürdüreceği vurgulanıyor.
- **12. yaptırım** paketinin kabul edilmesi ve ayrıca AB yaptırımlarının ihlaline ilişkin cezai suçların ve cezaların tanımına dair yönerge üzerinde anlaşmaya varılmasının memnuniyetle karşılandığı belirtiliyor.
- Rusya'nın saldırganlık savaşına **İran, Belarus ve Kuzey Kore**'nin askeri destek sağlamaya devam etmesi kınanıyor.
- Karadeniz'de güvenlik ve istikrarın önemi vurgulanıyor ve Ukrayna'nın **tahıl** ihracatının sürdürülebilirliği ve tahılın dünya pazarlarına ulaştırılmasının hayati önem taşıdığı belirtiliyor.
- Ukrayna'nın tahıl ve diğer tarım ürünlerinin başta Afrika ve Orta Doğu olmak üzere en çok ihtiyaç duyan ülkelere ihracatını kolaylaştırmaya yönelik **tüm çabalara destek** açıklanıyor. [İnternet bağlantısı için](#)

AB Liderler Zirvesi

- 2023 yılının son AB Liderler Zirvesi genişleme, göç, çok yıllık mali çerçevenin yarı dönem güncellemesi, Orta Doğu, güvenlik ve savunma konularından oluşan gündemi ele almak üzere 14-15 Aralık'ta Brüksel'de düzenlendi. Zirve karar metninin AB **genişleme** politikasına ayrılan bölümünde **Granada Bildirgesi**'ne atıfta bulunularak, AB'nin genişlemesinin barış, güvenlik, istikrar ve refaha yönelik "**jeo-stratejik yatırım**" olduğu vurgusuna yer veriliyor. Ayrıca genişlemenin Avrupa'da ekonomik ve sosyal koşulların gelişmesinin itici gücü olduğu ifade edilerek, AB'nin ileriki genişlemelerinde hem (AB'ye) katılacak ülkelerin, hem de AB'nin katılım sırasında hazır olması gerektiği belirtiliyor. AB'ye katılmaya "istekli" ülkelerin özellikle **hukukun üstünlüğü** alanında **reform** çabalarını hızlandırması gerektiğine dikkat çekiliyor. AB Konseyi karar metninde ayrıca, 12 Aralık tarihli AB Genel İşler Konseyi'nin genişleme politikası alanında aldığı kararların kabul edildiği belirtiliyor. AB'nin

genişlemesi devam ettikçe entegrasyonun başarılı olmasını sağlamak için AB kurucu değerlerine dayalı, sürdürülebilir finansmana ve AB kurumlarının etkin çalışmasına ihtiyaç olduğu, bunları sağlayacak iç reformlara ilişkin kararın ve ileride yürütülecek çalışmaların yol haritasının, 2024 yaz döneminde gerçekleştirilecek AB Liderler Zirvesi'nde ele alınmasına karar verildiği açıklanıyor.

Zirve kararları arasında şunlar yer alıyor:

- Ukrayna ve **Moldova** ile katılım müzakerelerinin başlatılmasına karar verildiği belirtiliyor. AB Komisyonu'nun 8 Kasım 2023 tarihli önerisinde belirtilen adımlar atıldıktan sonra müzakere çerçevelerinin AB Konseyi'nde kabul edilmesi isteniyor.
- 8 Kasım 2023 tarihli AB Komisyonu önerisinde belirtilen adımların atılması koşuluyla **Gürcistan'a** AB'ye aday ülke statüsü verilmesine karar veriliyor.
- Gerekli kıstaslara yeterli düzeyde uyum sağlanması sonrasında **Bosna Hersek** ile katılım müzakerelerinin başlatılacağı belirtiliyor.
- 18 Temmuz 2022 tarihli AB Konseyi kararlarında atıfta bulunulan anayasa değişikliklerini kendi iç süreçlerine uygun olarak tamamlama taahhüdünü yerine getirir getirmez, **Kuzey Makedonya** ile katılım müzakerelerinin açılış aşamasının tamamlanmasına hazır olduğu belirtiliyor ve Kuzey Makedonya'nın bu gerekliliğin yerine getirilmesi sürecini hızlandırması isteniyor.
- AB Komisyonu'nun Batı Balkanlar ile AB arasındaki sosyo-ekonomik yakınlaşmayı koşullu olarak hızlandırmayı amaçlayan "Batı **Balkanlar Büyüme Planı** Tebliği"nin not edildiği belirtiliyor. Bölge ülkeleri AB ile ilgili reformların hızlandırılması ve AB kural ve standartlarına dayalı olarak "Ortak Bölgesel Pazar" aracılığıyla ekonomik entegrasyonun ilerletilmesi konusunda adım atmaya teşvik ediliyor.
- 2021 – 2027 Çok Yıllı **Mali Çerçeve** gözden geçirmesi ile ilgili görüşmeler sonucunda AB27 olarak karar alınmadığı, (Macaristan dışında) 26 AB ülkesinin desteklediği güncellemelere

ilişkin görüşmelerin 2024 yılının başlangıcında düzenlenecek toplantıda yeniden tartışılacağı belirtiliyor.

- **COP28**'de 2050 yılında net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda azaltımın hızlandırılması ve 1,5 °C hedefini ulaşılabilir kılmak için küresel emisyonların 2019 seviyesine göre 2030 yılına kadar %43 ve 2035 yılına kadar %60 oranında azaltılması yönünde anlaşmaya varılmasının memnuniyet verici olduğu belirtiliyor.
- AB'nin kaynak ve geçiş ülkeleri ile karşılıklı yarar sağlayan kapsamlı ortaklıklar gibi dışarıya dönük çalışmaları ile AB dış sınırlarının daha etkin korunmasını birleştiren **göç yönetimi** yaklaşımını sürdürme kararlılığı teyit ediliyor. Örgütlü suçlar, insan ticareti ve kaçakçılık, göçün hibrit tehdit olarak araçsallaştırılmasıyla mücadeleye devam edileceği ve AB'ye yasal olmayan şekilde gelenlerin geri dönüşlerinin hızlandırılacağı ifade ediliyor.
- Son dönemde yaşanan endişe verici olaylar ile ilgili olarak ise Müslümanlara yönelik nefret söylemleri dahil olmak üzere her türlü nefret, antisemitizm, hoşgörüsüzlük, ırkçılık ve yabancı düşmanlığının mümkün olan en güçlü şekilde kınandığı belirtiliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

İklim - COP28

- AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen Birleşmiş Milletler İklim Konferansı'nda küresel emisyonların 2030 yılına kadar %43 azaltılması hedefinin benimsenmesinin memnuniyet verici olduğunu açıkladı. İklim Konferansı kapsamında diğer taraflarla karbon fiyatlama konusunda istişarelerde bulunduğu belirten von der Leyen, başka ülkelerin de karbon fiyatlama mekanizmalarını yürürlüğe koymasının beklendiğini ifade etti.

Birleşmiş Milletler İklim Zirvesi'nde Paris İklim Anlaşması hedeflerine erişim çabaları ile ilgili **değerlendirme** gerçekleştirildi. Değerlendirme ile ilgili açıklamalarda Paris Anlaşması'na taraf olan ülkelerin anlaşma hedeflerine ulaşma konusunda istenilen çizgide ilerlemediğine dikkat çekiliyor. İklim Konferansı'nın temel sonuçları olarak benimsenen

değerlendirmeler küresel ısınmanın 1,5°C ile sınırlandırılması için küresel sera gazı emisyonlarının **2030** yılına kadar 2019 seviyelerine kıyasla **%43** oranında **azaltılması** gerektiğini gösteren verilerin kabul edildiğini vurguluyor. Ayrıca, 2030 yılına kadar **yenilenebilir enerji** kapasitesinin üç katına çıkarılması ve enerji verimliliği iyileştirmelerinin iki kat artırılması yönünde küresel ölçekte harekete geçilmesi çağrısında bulunuluyor. Kömürden enerji üretiminin azaltılmasına yönelik çabaların hızlandırılması, fosil yakıt sübvansiyonlarının aşamalı olarak kaldırılması ve enerji sistemlerinde fosil yakıtlardan uzaklaşmasını sağlayacak diğer önlemlerin, başta gelişmiş ülkeler olmak üzere tüm katılımcı ülkeler tarafından yürürlüğe konulması beklentisi vurgulanıyor.

Ayrıca, Paris Antlaşması'na taraf olan ülkeler 1,5°C sınırına uyum için iklim eylem planlarıyla ilgili bir sonraki hedeflerini 2025 yılına kadar ortaya koymaya teşvik ediliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Güvenlik ve Savunma

- AB'nin güvenlik ve savunma politikası 14-15 Aralık tarihli AB Liderler Zirvesi'nde tartışıldı. AB'nin kendini savunma ve güvenlik kapasitesine sahip olması ve bu yönde daha fazla sorumluluk üstlenilmesi gerektiği belirtilerek, ileriye dönük şu eylemler ortaya konuldu:

- Ukrayna'ya sağlanacak destek de göz önünde bulundurularak, AB ülkelerinin stoklarının yenilenmesi amacıyla ortak satın alımların eşgüdümü, Avrupa savunma sanayisinin birlikte çalışabilirliği ve üretim kapasitesinin artırılması için AB'nin mevcut araçlarının hızla harekete geçirilmesi;

• AB **Savunma Sanayi Stratejisi**'nin ilgili kurumlar tarafından hazırlanarak AB Konseyi'ne sunulması;

- Avrupa Savunma Yatırım Programı (EDIP) önerisinin hazırlanması;
- Savunma sanayini ilgilendiren yasal düzenlemelerin Avrupa'da standartlaşma ve uyumlaşmayı ileriye taşıyacak şekilde uyarlanması;
- Sertifikasyon süreçlerinin AB içinde uyumlaşması;
- Savunma konusunda AB'nin hazırlıklı olmasını sağlayacak çalışmaların yoğunlaştırılması. [İnternet bağlantısı için](#)

Binalarda Enerji Verimliliği

- AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu müzakerecileri Binalarda Enerji Verimliliği Yönergesi'ni güncelleyen tasarı üzerinde mutabakata ulaştı. Mutabakat uyarınca;

- 2030 yılından itibaren yeni binaların, kamu makamlarına ait ya da kamu makamları tarafından kullanılan binaların 2028 yılından itibaren sıfır emisyonlu olması gerekiyor.
- Konutlarda kullanılan birincil enerji miktarında 2030 yılına kadar %16, 2035 yılına kadar ise %20-22 oranında azalma sağlayacak önlemler alınması gerekliliği getiriliyor.
- Enerji performansı en kötü seviyede olan konut dışı binaların %16'sının 2030 yılına kadar, %26'sının ise 2033 yılına kadar asgari enerji performansı gereklilikleri doğrultusunda yenilenmesi zorunluluğu getiriliyor.
- Kamu tarafından kullanılan binalar ile konut dışı binalarda aşamalı olarak **güneş enerjisi** kurulumlarının **2030** yılına kadar yapılması gerekiyor.
- 2030 yılı itibarıyla tüm yeni konut binalarında güneş enerjisi sistemi tesis edilmiş olması gerekiyor.
- Fosil yakıtla çalışan ısıtma kazanlarının tümünün 2040 yılı itibarıyla kullanımdan kaldırılacağı belirtiliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 19 Aralık, Enerji Bakanları Konseyi
- 20 Aralık, Ekonomi ve Maliye Bakanları gayriresmi toplantısı
- 1 Ocak, AB Dönem Başkanlığı'nı Belçika üstleniyor
- 15 – 18 Ocak, Avrupa Parlamentosu Genel Kurulu

Konferanslar

- 10 Ocak, "European competitiveness and economic security: Towards a new strategic agenda", www.epc.eu
 - 16 Ocak, "What role do strategic investments play in Germany's economic resurgence?", www.bruegel.org
 - 18 Ocak, "A change on wheels: Towards smart and sustainable transport", www.epc.eu
-